

Pukaron metsästysseura – Pockar Jaktförening ry:n ympäristölupahakemus ampumaradalle / lausunto Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnalle

Ympäristöterveysjaosto 22.09.2022 § 84
2276/11.05.00.00/2022

Valmistelu- ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
puh. 040 168 5599 tai hanna.siven(at)porvoo.fi

Ympäristölupahakemus koskee Pukarolla osoitteessa Koivistontie 223 sijaitsevan Pukaron metsästysseura ry:n ampumaradan olemassa olevaa toimintaa. Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 407-410-12-157. Kiinteistön omistaa Pukaron metsästysseura ry. Ampumaradalla on Itä-Uudenmaan kansanterveystyön kuntainliiton myöntämä sijoituspaikkalupa vuodelta 1986 sekä Uudenmaan lääninhallituksen myöntämä ampumaratalupa vuodelta 1987. Toiminta on ympäristölupavelvollinen haulikkoradan takia. Loviisan ympäristönsuojelu pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuolloilta lausuntoa Pukaron metsästysseuran ympäristölupahakemuksesta. **Mahdolliset muistutukset ja mielipiteet pyydetään toimittamaan 10.10.2022 mennessä** sähköisesti osoitteeseen ymparisto@loviisa.fi, Loviisan kaupungin asiakaspalvelutoimisto Lovinfoon (aukioloaika klo 9.00–16.00), Mariankatu 12, tai postitse osoitteeseen Loviisan kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta, PL 77, 07901 Loviisa. **Kuulutus ja hakemusasiakirjat liitteineen pidetään nähtävillä 2.9.–10.10.2022** Lapinjärven kunnan ilmoitustaululla osoitteessa www.lapinjarvi.fi.

Pukaron metsästysseuran ampumaradalla on kaikkiaan kolme rataa:

- hirvirata (75 m ja 100 m)
- traprata
- metsästyshaulikkorata.

Ampumaradalla harjoitetaan metsästys- ja urheiluammuntaa pienikaliiperisilla aseilla (alle 12,7 mm) eli kivääreillä ja haulikoilla. Rataa käyttävät pääasiassa Pukaron metsästysseura ry sekä Lapinjärven riistanhoitoyhdistys. Käyttäjäkunta radalla on noin 50 henkilöä vuodessa. Ratoja käytetään eniten arki-iltaisain ja viikonloppuisin. Hirvi-radalla suoritetaan lakisääteinen ampumakoe. Lapinjärven riistanhoitoyhdistys järjestää elo-syyskuussa vuosittain yhteensä noin 5 lakisääteistä ampumakoetta. Ampumaradalla sijaitsee lisäksi metsästysmaja, varasto/lahtivaja sekä puuliiteri/ulkovessa.

Ampumaradan kokonaislaukauspainon arvioidaan olevan alle 10 000 laukausta vuodessa. Laukauspainon ei ole tulossa muutosta. Hakija esittää kuitenkin muutosta toiminta-aikoihin niin, että radan käyttö olisi sallittu arkipäivisin klo 21.00. asti. Nykyiset toiminta-ajat ovat ma–pe klo 9–20 ja la–su, pyhät ja aatot klo 10–18. Ratojen käyttöpaine ajoittuu arki-iltoihin ja viikonloppuihin.

Ampumarata sijaitsee noin 6,5 kilometriä Lapinjärven keskustasta koilliseen osoitteessa Koivistontie 223. Ampumaradan ympäristö on pääasiassa talousmetsää. Ampumarata-alueen maaperä on pääasiassa kalliomaata. Rata-aluetta reunustaa hiekkamoreeni alueen etelä- ja lounaisosassa.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,2 kilometrin etäisyydellä ampumaradan itä- ja länsipuolella, pääampumasuunnan sivuilla. Lähin loma-asunto sijaitsee ampumasuunnan takana, noin 2,2 kilometrin päässä ampumarata-alueesta luoteeseen. Ampumasuuntaan lähimmälle loma-asunnolle on etäisyyttä yli 4,5 kilometriä.

Ampumaradan läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue, Amerikankallioiden luonnonsuojelualue (YSA253677), sijaitsee noin 4,5 kilometrin päässä ampumaradasta länteen. Ampumaradalla ei ole vaikutusta alueen suojeluarvoihin. Ampumarata sijaitsee Taasianjoen keskiosan alueen valuma-alueella (15.002, 3. jakovaihe). Ampumarata-alueella ei ole pintavesikohteita. Karttatarkastelun perusteella pintavedet laskevat ampumarata-alueen eteläpuolella sijaitseviin ojiin. Ampumarata-aluetta ympäröivä maasto on vesien valumasuunnassa pääasiassa hyvin vettä johtavaa hiekkamoreenia, joten on todennäköistä, ettei ampumarata-alueelta synny merkittävässä määrin pintavaluntaa. Karttatarkastelun perusteella ampumarata-alueen valuma-alue on kooltaan 8 hehtaaria.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin 1-luokan pohjavesialue sijaitsee ampumarata-alueen luoteispuolella. Matkaa Råfsbacken pohjavesialueelle on noin 4 km. Metsästysmajan yhteydessä sijaitsee porakaivo. Porakaivossa vesipinnan arvioidaan olevan noin 10–15 metrin syvyydessä maanpinnan tasosta. Kaivon vettä käytetään talousvetenä (kantovesi). Vedenkulutuksen hakija arvioi olevan noin 2–3 m³/a. Porakaivo sijaitsee maaston muotojen perusteella arvioidussa pohjavesien virtaussuunnassa ampumaratatoimintojen yläpuolella.

Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa ampumarata-alueen läheisyyteen ei ole osoitettu kohdemerkintöjä eikä alueella ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Uudenmaan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmassa Pukaron ampumarata on huomioitu paikallisena ampumaratana (Uudenmaan liitto, 2019).

Ampumaradalle saapuminen tapahtuu Koivistontien kautta. Radan käyttö ei lisää merkittävästi liikennesuoritetta alueella. Toiminnassa syntyy pahvijätettä maalitauluista ja ammusten pakkauksista, muovijätettä sekä hylsyjä. Käytetyt taulut, tyhjat patruunarasiat ja hylsyt kerätään talteen ja lajitellaan niille varattuihin astioihin. Jäteasiat tyhjennetään tarvittaessa (Jätehuolto J. Hämäläinen) ja hylsyt viedään metallinkeräykseen. Pukaron ampumaradan alueella ei ole viemärintiä. Radalla sijaitsee kuivakäymälä. Käymäläjäte kompostoidaan alueella.

Ampumaratatoiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja -riskit liittyvät ampumameluun sekä luotien ja haulien sisältämien raskasmetallien mahdollisiin vaikutuksiin ympäristössä. Pukaron ampumaradan meluntorjuntatarvetta on tarkasteltu sapluunatarkastelulla. Rataa ympäröivien rakennuskohteiden osalta voitiin arvioida, että meluhaitta on vähäinen eikä meluntorjuntasuunnitelmalle ja -toimille ole tarvetta. Radan laukausmäärä ja ohjearvojen mahdollinen lievä ylitys (0–5 dB) huomioiden ei toiminnasta arvioida aiheutuvan terveystahaittaa eikä myöskään muuta häiriötä tai haittaa elinympäristön viihtyisyyteen.

Muilla asuin- ja lomakiinteistöillä melun ohjearvot eivät sapluunatarkastelulla ylity, joten myöskään niiden osalta tarkemmalle meluntorjuntasuunnitelmalle ei ole tarvetta. Hakija esittää, että melupäästöjen vähentämiseksi ampumaradan melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukausmäärien perusteella. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että ampuma-aikoja noudatetaan. Lisäksi toiminnan häiritsevyyttä vähentää toiminta-aikojen rajoitukset erityisesti viikonloppujen, pyhäpäivien ja aattojen osalta.

Maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa on huomioitava, että AMPY-raportin ja BAT-oppaan mukaan ampumarata-alueiden pintamaakerros, haulien leviämisaalue ja taustavallit ovat ratarakennetta, eivätkä maaperää. Raskasmetallit liikkuvat erittäin hitaasti ampumaradan ratarakenteissa. Lisäksi luotiaseratojen taustavallit ja haulikkoradan pääasiallinen leviämisaalue ovat hyvin vettä läpäisevää hiekkamaata, jolloin luodit ja haulit eivät ole merkittävässä kontaktissa veden kanssa siten, että haitta-aineiden vapautuminen olisi runsasta. Ratarakenteen kunnostustarve tulee riskinarvioinnin perusteella harkittavaksi, mikäli ampumaratatoiminta loppuu ja maankäyttö alueella muuttuu tai mikäli merkittävää haitta-aineiden kulkeutumista havaitaan.

Päästöt ilmaan ovat paikallisia eikä pöly leviä tuulen mukana pitkiä matkoja. Ampumatoiminnan aikana radan käyttäjät saattavat altistua lyhytaikaisesti lyijypölylle.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) annetut suositukset melutasoista eivät saa ylittyä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Lisäksi ympäristölupapäätöksessä tulee vahvistaa radan ampumajat meluhaittojen vähentämiseksi.

Lupamääräyksissä tulee olla tarpeelliset määräykset pintaveden ja pohjaveden suojelutoimenpiteistä.

Luvanhakijan tulee tehdä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, etteivät metsässä liikkujat tietämättään joudu vaara-alueelle maalitalujen taakse tai ampuma-alueelle. Metsässä olisi hyvä olla varoitusmerkintöjä esimerkiksi 100 m säteellä ampumaradasta.

Ammunnan aikana alueella tulee olla mahdollisuus avun hälyttämiseen sekä riittävät ensiapuvalmiudet. Sienestys ja marjastus mahdollisesti pilaantuneilla maa-alueilla tulee niin ikään tarvittaessa estää riittävin toimenpitein.

Luvanhakijan on osoitettava radan käyttäjille, ammutakilpailujen ja muiden tapahtumien osallistujille riittävä määrä käymälöitä.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristölupahakemukseen liittyen.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöterveysjaosto 29.08.2024 § 68
2276/11.05.00.00/2022

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta pyytää Lapinjärven terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Pukaron metsästysseura – Pockar Jaktförening ry:n ympäristölupahakemuksesta (ampumarata). Lausunto on toimitettava 13.9.2024 mennessä sähköisesti osoitteeseen ymparisto@loviisa.fi.

Hakemus liitteineen on luettavissa osoitteesta
<https://www.lapinjärvi.fi/pukaron-metsastysseuran-ampumaradan-ymparistolupahakemus/>

Ympäristölupahakemus koskee Pukarolla osoitteessa Koivistontie 223 sijaitsevan Pukaron metsästysseuran ampumaradan olemassa olevaa toimintaa. Ampumaradan perustamisvuosi on 1986. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 12.1.2024 palauttanut rakennus- ja ympäristölautakunnan 13.12.2022 § 73 myöntämän ympäristöluvan uuteen käsittelyyn. Hakija on 14.5.2024 täydentänyt hakemustaan ympäristömeluselvityksellä. Täydennys korvaa aiemmin jätetyn ympäristölupahakemuksen meluarvioinnin. Tämän lisäksi täydennyksessä esitetään alkuperäisestä hakemuksesta poikkeavia toiminta-aikoja.

Ampumaradalla on tällä hetkellä kaikkiaan kolme rataa: hirvirata (75 m ja 100 m), traprata ja metsästyshaulikkorata. Ampumaradalla harjoitetaan metsästys- ja urheiluammuntaa pienikaliiperisilla aseilla (alle 12,7 mm) eli kivääreillä ja haulikoilla. Rataa käyttävät pääasiassa Pukaron metsästysseura sekä Lapinjärven

riistanhoitoyhdistys. Käyttäjäkunta radalla on noin 50 henkilöä vuodessa. Ampumaradan kokonaislaukauskokouksen arvioidaan olevan alle 10 000 laukausta vuodessa. Laukauskokoukseen ei ole tulossa muutosta.

Pukaron ampumaradalle on teetetty melumallinnus 6.5.2024 (HMMT Partners Oy). Pukaron ampumaradan eri lajiratojen A1-enimmäisäänitaso L_{A1max} ylittää vakituiseen asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 65 dB kahdella lähimmällä asuinrakennuksella radan itäpuolella. Loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo 60 dB ei ylity lähimmillä loma-asunnoilla. Vakituiseen asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon ylitykset aiheutuvat hirviradan ampumatoiminnasta. Ylitykset ovat suuruudeltaan 1–2 dB. Haulikkoratojen melu ei mallinnuksen mukaan ylitä ohjearvoja.

Toiminnanharjoittaja esittää toimenpiteeksi 100 m ampumakatoksen muuttamisen ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan BAT-raportin mukaiseksi nk. C-tyypin ampumakatokseksi sekä 75 m avoimen ampumapaikan käytöstä poistamisen. Meluntorjuntarakenteiden rakentamisen aikatauluksi esitetään 2 vuotta luvan voimaantulosta, jolloin toiminnanharjoittajalla on aikaa varautua investointiin taloudellisesti. Hirviradan meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen Pukaron ampumaradan enimmäismelu ei ylitä ampumaratamelun ohjearvoja lähimmillä asuinrakennuksilla eikä loma-asunnoilla. Meluntorjuntarakenteiden valmistumisen jälkeen ampuminen tapahtuu 100 m katoksesta kohti taustavallia. Haulikkoratojen osalta muutoksille ei ole tarvetta.

Pukaron ampumaradalla ratojen käyttöpaine ajoittuu arki-iltoihin ja viikonloppuihin, jolloin vanhat lääninhallituksen asettamat toimintaajat ovat ampumarajoittelun kannalta haastavat.

Nykyiset toiminta-ajat Pukaron ampumaradalla ovat:

Maanantai-perjantai 9.00–20.00
Lauantaisin ja aattopäivisin 10.00–18.00
Sunnuntaisin ja pyhäpäivisin 10.00–18.00

Esitys toiminta-ajoiksi meluntorjuntarakenteiden valmistumisen jälkeen:

Maanantai-perjantai 9.00–22.00
Lauantai-sunnuntai 9.00–18.00
pyhäpäivät ja aatot suljettu

Toiminta-ajoiksi ennen meluntorjuntarakenteiden valmistumista esitetään nykyisiä käytössä olevia toiminta-aikoja. Hirviradan meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen Pukaron ampumaradan enimmäismelu ei ylitä ampumaratamelun ohjearvoja lähimmillä asuinrakennuksilla eikä loma-asunnoilla. Hakija katsoo että ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa klo 7–22 välisenä aikana (Ympäristöministeriö 2023.). Esitetyt uudet toiminta-ajat ovat huomattavasti tätä suppeammat.

Ampumaradan ympäristö on talousmetsää. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,2 kilometrin etäisyydellä ampumaradan itä- ja länsipuolella.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) annetut suositukset melutasoista eivät saa ylittyä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Koska melumallinnuksen perusteella melutason ohjearvot ylittyvät kahdella lähimmällä asuinkiinteistöllä, on ylityksen aiheuttavan hirviradan toiminta-aikaa syytä rajoittaa entisestään lupamääräyksillä, kunnes meluntorjuntatoimenpitein melutasot on saatettu hyväksyttävälle tasolle.

Ympäristöterveysjaosto katsoo myös, että ampumaradan melutason arvioimiseksi tulisi tehdä melumittaus häiriintyvissä kohteissa ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti. Ympäristöministeriön ohjeen 4/2014 ”Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan toistaiseksi ainoa virallinen tapa arvioida ampumaratamelua Suomessa ja verrata sitä ohjearvoon on melun mittaaminen asianomaisen ohjeen (Ympäristöministeriö 1999) mukaisesti.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta lisättävää asiasta aikaisemmin annettuun lausuntoon.

Keskustelun kuluessa jäsen Christoffer Hällfors vastaesityksen:

Esitän että pohjaesityksen toinen kappale ”Valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) annetut suositukset melutasoista eivät saa ylittyä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Koska melumallinnuksen perusteella melutason ohjearvot ylittyvät kahdella lähimmällä asuinkiinteistöllä, on ylityksen aiheuttavan hirviradan toiminta-aikaa syytä rajoittaa entisestään lupamääräyksillä, kunnes meluntorjuntatoimenpitein melutasot on saatettu hyväksyttävälle tasolle.” poistetaan kokonaisuudessaan. Jaakko Nurmi kannatti Hällforsin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että Christoffer Hällforsin vastaesityksen ja ympäristöterveydenhuollon päällikön päätösesityksen välillä tulee äänestää. Vastaesitys voitti äänestyksen lukemin 8,36–1,64. Äänestysraportti on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) annetut suositukset melutasoista eivät saa ylittyä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Koska melumallinnuksen perusteella melutason ohjearvot ylittyvät kahdella lähimmällä asuinkiinteistöllä, on ylityksen aiheuttavan hirviradan toiminta-aikaa syytä rajoittaa entisestään lupamääräyksillä, kunnes meluntorjuntatoimenpitein melutasot on saatettu hyväksyttävälle tasolle.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta lisättävää asiasta aikaisemmin annettuun lausuntoon.

Pykälä tarkastetaan heti.

Liite Päätösraportti